

Statenmededeling

Onderwerp

Voortgang VTH-aanpak voor energiebesparing bij bedrijven

Datum

17 april 2018

Documentnummer

PS: 4347881

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

de inzet van de instrumenten Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) om een bijdrage te leveren aan de besparingsdoelstellingen uit de energieagenda.

Aanleiding

Als provincie vinden wij het van essentieel belang dat bedrijven in Brabant zoveel mogelijk energie besparen. Hiertoe hebben wij met het uitvoeringsprogramma energie uit 2016 een aanpak uitgewerkt. Deze bestaat uit enerzijds een stimulerende aanpak via onder andere de Brabantse Energy Leaders en regionale coalities, en anderzijds uit het op orde brengen van onze wettelijke taakuitoefening (VTH-instrumentarium) in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Wet milieubeheer (Wm) zoals ook is afgesproken in het Nederlands Energie Akkoord.

Eind 2016 hebben wij de omgevingsdiensten een opdracht gegeven om het VTH-traject in het kader van energiebesparende maatregelen te intensiveren voor de bedrijven waar de Provincie bevoegd gezag is (circa 400 vergunningplichtige bedrijven). Er waren destijds drie concrete aanleidingen voor het versterken van deze opdracht:

- Ambities vanuit het uitvoeringsprogramma energie;
- nieuwe wetgeving (Europese richtlijn voor energie efficiëntie, EED) en de start van een nieuwe ronde Meerjaren afspraken (energie-efficiëntie) vanuit de Rijksoverheid (MJA-afspraken). Dit betekende extra

- werkzaamheden voor de omgevingsdiensten die buiten het reguliere werkpakket vallen
- Binnen het IPO was afgesproken om alle provinciale vergunningen aan te passen, om zo een adequaat niveau te bereiken op het gebied van VTH ten aanzien van energiebesparende maatregelen.

Datum

17 april 2018

Documentnummer

PS: 4347881

Wij zijn positief over de resultaten die deze intensiveringsopdracht heeft opgeleverd. De evaluatie heeft ook nieuwe inzichten opgeleverd op basis waarvan we ons VTH instrument verder zijn gaan optimaliseren. Daarover willen we u graag informeren.

Bevoegdheid

Gedeputeerde Staten zijn op basis van de Wabo en de Wm bevoegd gezag voor een 400-tal bedrijven. Uitvoering van de VTH-taken ligt bij de omgevingsdiensten. Wij informeren uw Staten vanuit uw controlerende rol.

Kernboodschap

- 1. De intensiveringsopdracht naar de omgevingsdiensten van 2016/2017 is positief geëvalueerd*

Alle werkzaamheden in het kader van de meerjarenafspraken (MJA) en Europese wetgeving zijn uitgevoerd (zie overzicht resultaten in bijlage I).

Daarnaast is een inventarisatie uitgevoerd van de vergunningen waarbij is gekeken in hoeverre het aspect energie in de vergunning is geborgd. Op basis van deze inventarisatie is een start gemaakt met het aanpassen van de vergunningen.

Verder heeft de opdracht er aan bijgedragen dat de aandacht voor dit onderwerp bij de omgevingsdiensten fors is toegenomen. Dit heeft tevens geleid tot nieuwe organisatorisch verbindingen tussen de diensten. De diensten hebben onderling intensief samengewerkt waardoor over heel Brabant een gelijke aanpak is gehanteerd. De samenwerking heeft tevens bijgedragen aan de kennisopbouw bij alle drie de diensten.

- 2. Uit de evaluatie van de intensiveringsopdracht 2016/2017 zijn ook een aantal nieuwe inzichten en kansen naar boven gekomen waarmee we het VTH instrument nog verder kunnen optimaliseren:*

Uit de inventarisatie van de vergunningen is gebleken dat we de vergunningen, binnen de huidige wettelijke normen, beter kunnen benutten door heldere verplichtingen op te nemen in het kader van energiebesparing.

Datum

17 april 2018

Documentnummer

PS: 4347881

Door het aanpassen van de vergunningen ontstaat een wettelijke grondslag voor toezicht en handhaving op energiebesparende maatregelen bij bedrijven. Bedrijven krijgen een wettelijke verplichting om elke 4 jaar een besparingsonderzoek uit te voeren en de daaruit voortvloeiende energiebesparende maatregelen te implementeren (Artikel 2.15 van het Activiteitenbesluit milieubeheer is op deze bedrijven niet van toepassing).

In Noord-Brabant hebben 37 bedrijven zich vrijwillig aangesloten bij het MJA-convenant. Een aanpak die wordt georganiseerd en waarop wordt toegezien door het Rijk. Uit de energie efficiëntie plannen die zijn opgesteld in het kader van de MJA afspraken komt een gemiddeld besparingspotentieel naar boven bij de deelnemende bedrijven van 12% per jaar (719 TJ per jaar) wat gelijk staat aan het energieverbruik van meer dan 10.000 huishoudens. Door invulling te geven aan de energiebesparingsverplichtingen uit de Wm in de vorm van het verplichten van energiebesparingsplannen voor niet-convenant (MJA) deelnemers (250 bedrijven) en toe te zien op de uitvoering van deze plannen kan een aanzienlijke bijdrage worden geleverd aan de besparingsdoelstellingen van de provincie.

De EED wetgeving verplicht bedrijven om een audit uit te voeren. Daar komen allerlei energiebesparingsopties uit voort. Er is echter geen wettelijke grondslag om de bedrijven te verplichten om deze acties uit te voeren. Uitvoeringsacties kunnen het beste worden opgenomen in de vergunning.

Toezicht op de nieuwe vergunningsvoorschriften voor energie is nog niet opgenomen in het reguliere werkpakket van de omgevingsdiensten. Om het VTH instrument volledig te benutten dient ook in het toezichtstraject extra aandacht te komen.

3. Om bovenstaande kansen te verzilveren is er voor 2018/2019 een extra opdracht uitgezet naar de omgevingsdiensten

In vervolg op de intensiveringsopdracht 2016/2017 gaan de omgevingsdiensten alle provinciale vergunningen aanpassen voor de energie-relevante bedrijven, voor zover dat nog niet is gebeurd. Energie-relevant zijn bedrijven met een verbruik van >50.000 kWh of 25.000 m³ gasverbruik. Naar analogie van artikel 2.15 van het Activiteitenbesluit milieubeheer, vallen kleinverbruikers niet binnen de scope van deze bepaling. In totaal worden er circa 250 vergunningen geactualiseerd waarbij er aanvullende eisen worden gesteld in het kader van energiebesparing. In de aangepaste vergunning wordt

opgenomen dat bedrijven elke vier jaar een energiebesparingsonderzoek moeten uitvoeren en alle energiebesparende maatregelen moeten treffen die binnen vijf jaar zijn terug te verdienen, zoals dit ook in het Activiteitenbesluit milieubeheer is opgenomen. De VTH-cyclus start met een gesprek waarin bedrijven worden meegenomen in de nieuwe verplichtingen. Bedrijven worden gestimuleerd een stap verder te zetten dan de minimumnorm en gewezen op bestaande (provinciale) stimuleringsregelingen.

Datum

17 april 2018

Documentnummer

PS: 4347881

De omgevingsdiensten gaan samenwerken in een 'dedicated energieteam' zodat de leden van dit team voldoende ervaring en kennis opbouwen. Alle bedrijven worden eens in de vier jaar bezocht voor een diepgaande energiecontrole. Het team besteedt structureel aandacht aan toezicht en handhaving op de nieuwe vergunningsvoorschriften. Hiermee leveren zij een belangrijke bijdrage aan het waarmaken van de ambities van het uitvoeringsprogramma Energie.

Om energiebesparing bij de provinciale bedrijven structureel met VTH te borgen gaat het dus om A. de eenmalige verhoogde inzet voor onder andere het aanpassen van de vergunningen, en B. vanaf 2019 een jaarlijkse inzet om het toezicht op de naleving van de regels voor energiebesparing op peil te houden.

4. *Provincie Noord-Brabant is met deze aanpak op het gebied van VTH en energiebesparing koploper in Nederland.*

Als één van de weinige provincies heeft Noord-Brabant alle toezichtswerkzaamheden die voortvloeien uit het meer-jarenconvenant (MJA) en de Europese Energie-Efficiency Richtlijn (EED) al uitgevoerd. Daarnaast wordt de aanpak die nu is neergelegd in de extra opdracht naar de omgevingsdiensten omarmd door het IPO en zijn verschillende provincies voornemens om de Brabantse aanpak te kopiëren. De provincie Noord-Brabant is uniek in de manier waarop zij VTH in het kader van energiebesparing heeft georganiseerd.

Consequenties

1. Kosten voor de extra intensiveringsopdracht 2018/2019, waaronder o.a. de actualisatie van vergunningen en de startgesprekken vallen, vallen binnen het budget van het uitvoeringsprogramma energie.
2. De structurele extra kosten voor toezicht en handhaving die voortvloeien uit de extra impuls opdracht c.q. de nieuwe vergunningsvoorschriften, worden meegenomen in totale VTH-takenanalyse waar u binnenkort bij wordt betrokken.
3. Met deze extra intensiveringsopdracht voldoet provincie Noord-Brabant aan de ambities die het IPO heeft opgesteld en vervult zelfs een voortrekkersrol op dit thema.

Europese en internationale zaken

nvt

Datum

17 april 2018

Documentnummer

PS: 4347881

Communicatie

Nvt

Vervolg

Wij houden u graag op de hoogte van de resultaten van deze aanpak.

Bijlagen

Bijlage 1. Resultaten intensiveringsopdracht 2016/2017

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Opdrachtgever: mevrouw N. Wester, (073) 681 27 02, nwester@brabant.nl,
afd. Projecten- en Programmamanagement C van cluster Natuur en Milieu.

Opdrachtnemer: mevrouw N.J.C.H. Cox, (06) 27 74 51 75, njcox@brabant.nl,
afdeling Innovatie en Energie van cluster Economie en Internationalisering.

Datum

17 april 2018

Documentnummer

PS: 4347881